

Anteckningar från BID Enköping – Steg 1

– uppstartsmöte 29 januari 2020 kl 18.30–21.00 på Cinema

Inger Alfredsson, internationell samordnare från Svenska Stads kärnor, tillsammans med kollegorna Marlene Hassel och Marita Floman rivstartade Enköpings arbete med BID Enköping. Totalt deltog ett 90-tal personer från handel, fastighetssidan, föreningsliv och engagerade privatpersoner, men även ett antal politiker och tjänstemän från kommunen.

För att bli Årets Stads kärna måste man ha genomfört en Quality Mark, QM, en kvalitetscertifiering av samverkan där styrkan i samverkansprocessen och organisationen utvärderas. Att genomföra en BID lägger därför en mycket bra grund för just detta. *Alla* måste nu lära sig att gå i samma takt, oavsett om du springer eller bromsar.

BID-modellen – vad är det?

BID, Business Improvement District, är en organiserad samverkan som bygger på förtroende mellan offentlig (kommunen) och privat sektor (näringsliv, fastighetsägare, organisationer, markägare och boende). Tillsammans tar man fram en gemensamt förankrad vision, målbild och affärsplan med tillhörande finansiering.

Vem ska göra detta arbete? Enköping har BID-managers – Lotta Stenberg, Sara Olsson och Anne Nilsson – som leder arbetet på lokal nivå, men det är stadens aktörer som ska göra jobbet förklarade Inger. Det behöver inte handla om att gå in med pengar, utan det kan vara andra typer av insatser.

BID har använts i andra länder under många år och där är det tvingande att delta, men i Sverige bygger arbetet på frivillighet. Svenska Stads kärnor har anpassat den internationella BID till svenska förhållanden.

Tydlig process

Svenska Stads kärnor har hjälpt många kommuner före Enköping i en sådan här BID-process, som nu blir nummer 20. Processen har en tydlig struktur för varje steg, totalt 7 steg över 18 månader som Enköping ska följa.

Startar med nulägesanalys

Hur ser det ut idag? Vi kommer att ta fram en nulägesanalys. Allt material som redan finns framme kommer att användas i den, ett arbete som kommer ta 8–12 veckor. Enkät finns också till nulägesanalysen. Det handlar om att titta på Enköping med samma ögon, jättenyttigt!

Fem fokusområden

Vi kommer att bilda grupper som jobbar med fem olika fokusområden: varumärket, utbudet, platsen, tillgänglighet och trygghet. Intressenterna som deltar i dessa kommer från både privat och offentlig sektor. Frågorna som ska diskuteras är på både kort och lång sikt. Räkna med att

avsätta några timmar per månad om du deltar i någon fokusgrupp. Alla fem fokusgrupperna kommer att ha sitt första möte före Steg 2 som sker 24–25 mars.

Inger påtalade att det är viktigt att fokusgrupperna har fokus på utveckling, det är inget medborgarforum. Det gäller därför att personerna som deltar tror på en positiv utveckling av stadskärnan. Det är också viktigt att inte driva egna särintressen.

Ta bilder från start

I BID-processen är det väldigt viktigt att ta bilder på hur det ser ut – både före och efter. Ofta brukar man missa att ta mycket bilder före omvandlingen, så börja ta redan nu. Det kommer att bli en förändring som är jättekul att följa!

Alla har en roll att spela

I den här processen har alla en roll att spela: politikerna, tjänstemännen, näringslivet, fastighetsägarna och föreningslivet. Alla spelar precis lika stor roll.

Vi kommer att jobba med sakfrågor som redan är på gång. Många av er är experter, men samverkar inte. Ni måste hitta en väg att samverka med politikerna. Det får inte bli någon pajkastning på varandra.

Hur lösa knutar?

Samverkan är A och O i den här processen. Svenska Stadsborna har utvärderat 19 andra städer och utsett Årets Stadsborna under de senaste 25 år så vi vet vad vi pratar, påtalade Inger.

Hur få med sig media? De har en central roll att fylla här, där det handlar om att göra arbetet tillsammans!

Tänk på att: undvik gnällbälte, pajkastning och våga vara kreativa!

Processen måste vara för ja-sägarna, för vi har inte tid med nej-sägare. Idag kanske ja-sägarna utgörs av 50–50, men ni kommer bli hela 80–20. Är du tveksam till detta? Ge det en chans och delta i dagens workshop och kom nästa gång, uppmanade Inger.

Workshop

Deltagarna delade därefter in sig fritt i de fem fokusområdena. Varje grupp gjorde var sin SWOT-analys av ett valt fokusområde, där styrkor, svagheter, möjligheter och hot skulle bedömas utifrån ett samverkansperspektiv. Sammanställning av deltagarnas presentationer finns i [Bilaga 1](#): Workshop fokusområden.

Efteråt frågade Inger: Hur många var inne på samverkan när ni diskuterade i grupperna? Endast två grupper. Resten gick direkt på lösningarna.

Nästa möte – stadsvandring, kick off och workshop!

Steg 2 i denna process äger rum 24–25 mars, då blir det stadsvandringar i BID-området under dagen den 24 mars för olika målgrupper: handel & service, fastighetsägare, tjänstemän och politiker. På kvällen blir det kick off och workshop. Dagen efter 25 mars blir det uppföljningsmöten med styrgrupp, fastighetsägare, politiker, tjänstemän och BID-managers.

Inför nästa träff, lova mig två saker bad Inger de som kom:

1. Imorgon när du är tillbaka på din arbetsplats eller liknande prata då med fem andra personer om vad du varit med om ikväll.
2. Det ni alla säger påverkar vad som sägs i medierna. Var ambassadörer för Enköping. Var med och vänd en negativ spiral till något positivt!

Nu börjar resan!

OBS! Svenska Stads kärnors presentation från detta möte finns inom kort på <https://www.enkopingcentrum.se/web/arets-stadskarna/>

BILAGA 1 – Workshop fokusområden

VARUMÄRKET

Styrkor:

- Sveriges närmaste stad
- Korta vägar till kommunens tjänstemän och politiker att få fram sin åsikt
- Fysiskt, nära till allt
- Stark seniorverksamhet
- Kommunen vunnit pris för hemsidan
- Idrottskulturen

Svagheter:

- Låg självuppfattning
- Exkluderande
- Svårt att komma in som ny
- Få mötesplatser

Möjligheter:

- Bortglömda kändisar och varumärken
- Platsvarumärket
- Många åsikter – folk bryr sig faktiskt!
- Fråga de unga: Vad tycker ni? Vad vill ni?
- Idrottskulturen

Hot:

- För mycket obefogat gnäll
- Dålig insikt om sin egen betydelse

UTBUD 1

Styrkor:

- Attraktivt läge
- Kommunikationer
- Stor inflyttning
- Parkerna

Svagheter:

- Växtvärk
- Konsekventa öppettider
- Saknar galleria (Åhléns)
- Torghandeln sjunker
- Krångliga regler
- Paushuset

Möjligheter:

- Fler butiker
- Gemensamma öppettider – prova och mät!
- Billigt boende för lägerverksamhet
- Torgets renovering och ökad handel
- Uteserveringar
- Aktiviteter (mer i Paushuset tillsvidare)
- Glaspaviljonger
- Mer kiosker i parkerna
- Aktiviteter för yngre – t ex bowling, isbana på torget, biljard, shuffelboard

Hot:

- Lätt att åka ifrån (Västerås, Uppsala, Stockholm) – tar söndagsshopparna
- Paushuset rivs

UTBUD 2 – fokus på samverkan

Styrkor:

- Kunskaper om varandras verksamheter = kundfokus
- Yrkeskunnighet
- Hög deltagarandel i evenemang i centrum
- God kommunikation
- Närhet och parkeringar

Svagheter:

- Inte målgruppsanpassade öppettider t ex för turister
- Saknas utbud
- Saknas kunskap kring målgrupper
- Dåliga möjligheter till övernattningar
- Dålig kommunikation kring evenemang där konsumenter kommer till Enköping

Möjligheter:

- Kan vi erbjuda bättre kommunikationer mellan centrum och Myran?
- Gör transporter smidigare, t ex cykeluthyrning

Hot:

- Ekonomin – kan inte ha önskade öppettider
- Olika förutsättningar
- Ta bort parkeringar
- Beslut tar tid (av politiker)

PLATSEN

Styrkor:

- Läget i Mälardalen, närheten till Mälaren
- Kända parker
- Historien med Doktor Westerlund, JP Johansson
- Bra kommunikationer
- Bra lasarett
- Stadsnära natur
- Små unika butiker, besökare kommer till Enköping för att handla
- Småskaligheten

Svagheter:

- Tillgängligheten
- Dålig marknadsföring
- Dålig självuppfattning
- Parkeringsplatser svårt
- Affärer upphör
- Åker till andra städer för inköp

Möjligheter:

- Årets Stadskärna - BID Enköping
- Binda ihop centrum med hamnen
- Behålla småstadsmiljön
- Vidareutveckla parkstaden

- Enköpings kommun i samarbete med Fjärdhundraland kan göra Enköping till ett enda stort besöksmål – marknadsföring krävs!
- Hälsospekten – många som jobba med parker, hälsa, närodlat, mathantverk

Hot:

- Utarmning av centrum
- Förfulning av staden, förtätning, behåller inte småstadskaraktären
- Externa handelsplatser
- Åker till andra städer för inköp

TILLGÄNGLIGHET

Styrkor:

- Många turister
- Korta avstånd
- Sveriges närmaste stad
- Många gratisaktiviteter (parker etc)
- Befolkningstillväxt
- Engagemang
- Vilja från invånarna

Svagheter:

- Sveriges närmsta stad
- Dålig på intern marknadsföring av staden
- Tillgänglighet fysisk miljö
- Resecentrum för långt från centrum
- Gnällbälte

Möjligheter:

- Befolkningstillväxt
- Politisk vilja
- Sälja upplevelser – unikt sortiment
- Stadens historia
- Centrum tillgängligt
- Fri parkering 2 timmar
- P-hus
- Se hur andra städer går

Hot:

- Andra städer
- Politisk ovilja
- Parkeringar
- Gnällbälte
- Arkeologi

TRYGGHET/SÄKERHET – fokus på samverkan

Styrkor:

- Liten stad, möts på flera arenor och i olika roller
- Korta kontaktvägar
- ”Tryggare Enköping” – mötesplats för hela kommunen som kan utvecklas
- Samverkan polis och socialtjänst

Svagheter:

- Vandringsgrupperna fungerar inte
- Snatterier anmäls inte
- Hur får vi ungdomarna att engagera sig?

Möjligheter:

- Sveriges närmaste stad
- Ökad samverkan
- Skola, socialtjänst, polis och fritid under uppstart (brotts- och drogsamordnare på gång)
- Ökat samarbete näringsidkare

Hot:

- Socialtjänstlagen – den är gammal

FASTIGHETER

Styrkor:

- Enköping lagom stort
- Parkerna
- Tryggt (jämfört med t ex Göteborg)
- Geografisk placering
- En av de snabbast växande städerna i Sverige
- Fritid och rekreation

Svagheter:

- Trafikplaneringen (gång- och cykeltrafik), farliga korsningar
- Långsiktig plan för stadens utveckling
- Geografiska placeringen – påverkan från närliggande städer
- Brist på arbetskraft
- Politiskt mod saknas
- Ingen högskola (Yrkehögskola finns dock) - kan framöver öka samarbetet med Mälardalens högskola

Möjligheter:

- Kan vi erbjuda bättre kommunikationer mellan centrum och Myran?
- Har möjlighet att ta beslut
- Stor potential
- Militären
- Tillgängliga lokaler och bostäder
- BID Enköping – tack vare politikerna kan vi driva denna process

Hot:

- Framtid som sovstad – brist på arbetsplatser
- Butiksdöd
- Elbrist – brister i infrastruktur
- Avsaknad av nödvändiga beslut